

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe jum. an . . . 12 "
Pe 1 lună . . . 2 "

Arad de Duminecă
Prin an 4 Cor. — Pen-
de România și America
10 Cor.

Arad de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se ina-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Informarea străinătății.

Am dat în mai multe rânduri expresiune convingerii noastre despre rostul ce-l are opinia străinătății despre noi în lupta ce o purtăm. Suntem de principiu, că numai prin munca noastră, prin noi înșine, încet, fără șgomot, fără surle și trîmbițe de războiu, vom putea ajunge vre-odată la creangă verde. Fără aceasta tot ce se scrie în favorul sau în contra noastră, este de problematică valoare practică.

Aceasta am experiat o în atâtea și atâtea rânduri, când în atâtea reviste și ziare se protestă contra samavolniciei guvernului și unguirilor, iară noi, fiind slabi și neputându-ne apăra, ne-am trezit cu o droaie de legi care de care mai apăsătoare.

Își are însă și părerea străinătății însemnătatea ei. Ea ne poate servi drept cheazășie, că odată și odată, când se va ajunge la frângerea pâinei, nu se va putea trece așa ușor peste trupul nostru, și este o îmbărbătare pentru luptele grele, la cari suntem împinși. Simpatia lumii ne va da imbold și puteri noi.

Datori suntem deci nu numai să urmărim ce se scrie despre noi, dar să și informăm noi străinătatea.

E fapt, că noi românii ne dăm mai puțină osteneală pentru propagarea adevărului nostru în lume.

Ce apare despre noi, e sporadic, la întâmplare, neunitar. Am putea învăța mult dela poloni și chiar dela slovaci, cari azi au cunoscători cu mult mai mulți decât noi; ei au mobilizat toată intelectualitatea cehilor, cari lucră din puteri și cu succes. Chiar și pe Björnson ei l-au câștigat și de pe urma lor cade câte o sfărîmătură din atenția lui și asupra noastră, sfărîmături cari vor crește prin silința ce și-o dă foaia noastră prin corespondentul ei, de a-l atrage tot mai mult spre noi.

Am putea zice noi acelaș lucru despre România, pe care nici nu trebuie să o considerăm de »străinătate« în înțelesul primordial al cuvântului, ci drept un vecin bun, cu care zilnic să fim în atingere prelinească să cerem și să dăm sfaturi.

Dacă n'o facem aceasta noi, cei fără putere, dar cu dreptatea, o face în schimb guvernul, care cu toată puterea ce o are, înțelege că și el are nevoie de simpatii. E cunoscută organizația de informație a guvernului, plătind atâția inși, ziarști și politicieni pentru a influența străinătatea, sco-

lând două reviste, una englezește și una franțuzește și în cari scriu oamenii lor politici și scriitorii cei mai de frunte.

În timpul din urmă au făcut nouă achiziție în persoana lui Vészi József, fostul înfocat prieten, — dușman când cerea interesul său — al lui Tisza Kálmán, Széll, Tisza István, Fehérváry, fost kossuthist și trădător »darabant«, șef al biroului de informație; — iar astăzi în serviciul guvernului actual.

A fost trimis la Berlin, fiindcă în Germania stă astăzi mai prost cu simpatia, cu tot ajutorul ce li-l dau sașii; și de aici, cu vorba și cu fapta lucră pentru câștigarea »simpatiei«, pe banii țării. Înaintea lui se deschid și ușile celor mai bune reviste din Germania.

Astfel avem înaintea noastră un număr al revistei lui Verner-Sombart, »Morgen«, în care în un articol răspuns intitulat »Die Kronprinzenbriefe« voiește să arăte câtă nedreptate li-se face lor, unguirilor, din partea presei germane, când îi acuză că voiesc să slăbească monarhia și tripla alianță, precum și cât de nebazată este plângerea naționalităților despre asupririle ce le ar îndură. În sprijinul acestei afirmații ia în ajutor pe sași, cari dovedesc prin înțrarea în partidul constituțional, că guvernul nu-i asuprește. Ba și clișeu cu pericolul românesc e amintit, în legătură cu propaganda ce-a făcut-o Emil Neugeboren în Germania pentru justificarea politicii lor de »interese comune cu ungurii contra supremației românești în Ardeal«.

Încolo minciunile cele mai nerușinate sunt arsenalul de dovedire, începând cu naivitatea marelui însemnătăți ce a avut-o Ungaria pentru încheierea triplei alianțe și pentru tronul Habsburgilor. De nu ne-ar spune ei, noi nici n'am ști, că »naționalitățile pot înțrebuința liber limba lor națională nu numai în familie (d. e. șvabii și funcționarii statului, la tren și jandarmerie!), ci și în biserică, școală, ba exclusiv limba lor se întrebunțează chiar și în comune«. »Cu o libertate ce o mai găsești doar în America și Elveția, statul jertfește anual zece milioane pentru școlile și bisericile naționalităților...«

Și astfel de minciuni sunt primite în o revistă de frunte. Pentru că Vészi a umblat și cercat. Ce am putea face noi, cari avem dreptatea, cari am putea dovedi cu date zdrobitoare?

Cu toată apatia noastră, dreptatea — dacă nu prin noi — își face singură loc. Chiar și ziare jidovești, prin urmare d'a capo con-

tra noastră, ca »Kölnische Zeitung«, ne ia apărarea, ne mai vorbind de »Preussische Jahrbücher«, revista denunțată de Eitel.

De aceea vom și reveni asupra articolelor apărute în susamintitele ziare germane.

Novela legii sanitare. La discuția în special asupra legii sanitare vor lua parte și deputații noștri, cari în ședințele din urmă ale Camerei s'au prezintat în număr aproape deplin. Vor vorbi la toate proiectele importante ce se vor discuta înainte de vacanțe. Proiectul de lege sanitar ministrul Andrássy l-a alcătuit la insistența deputatului dr. Alexandru Vaida Voevod. Dl Vaida, dupăcum aflăm din *Lupta*, nu va fi prezent la discuție, căci abia reîntors cu familia dela o cură mai lungă din Abbazia, la care a fosi supusă doamna Vaida, este silit să stea pează la patul copilului d-sale greu bolnav.

Croații. Eri pe culoarele parlamentului au stărnit o viasă mișcare deputații croați sosiți în număr aproape deplin. Se începu-se o alergare nervoasă în toate părțile, ici colo grupuri discutau aprins cauza apariției neașteptată a atător croați. Se svonea că croații vor să începă larăși obstrucția, zădărniciind votarea proiectelor de investiții, cari violează interesele Croației. S'au și pornit vre o câștiga guvernamentali să adune încălțurii necesare pentru eventuala aplicare a legii Nagy Emil. Spaima însă s'a dovedit fără temei, căci croații deși au luat mulți legi cuvântul, n'au vorbit în total decât vre o câteva sfaturi de oră.

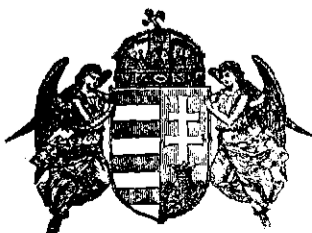
Scopul venirii lor la Budapesta e, să se orienteze în privința situației politice. În Croația toate sunt ca înainte. Referințele dintre partide și îndesăbi poziția lăută de partidele coalitate față cu guvernul e neschimbată. Deputații croați se bucură și azi de încrederea nestăruțată a opiniei publice. Deși nu li-se pare verosimul ca, încă înainte de începerea campaniei de toamnă, guvernul ungar să și schimbe politica față de Croația, totuși sunt convinși că limpezirea situației numai cu sprijinul coaliției croate se poate face. Coaliția reprezintă rațiunea croată, deci ea nu poate fi preterată când e vorba de aplanarea conflictului dintre cele două state.

Chestiunile pendente să fie rezolvite în sensul pretențiilor lor și guvernul să se formeze din sinul coaliției croate sârbești.

Conferențele partidelor coalitioniste. Constituționalii, independenștii și poporalii au primit pe rând în conferențele lor toate proiectele ce se vor discuta înainte de vacanțe. Numai poporalii au opus cevași rezistență, dar la declarația ministrului Apponyi, că legea despre gratuitatea învățămîntului elementar nu va jigni paragraful 11 al articolului de lege XXXVIII din 1868, s'au dumirrit spiritele.

Neumann M.

stabiliment de haine bărbătești, copii și fete.

furnisorul curții ces. reg. în Arad.

Marc asortiment în
haine gata de prima calitate.

Stabiliment deosebit pentru comande făcute după măsură.

Din Bucovina.

— Corespondență particulară a «Tribunei». —

Sărbările »Junimii« din Cernăuți.

Puține dintre societățile studenților români se pot mândri cu o activitate așa de bogată și cu un trecut așa de frumos, ca »Junimea«. Rostul ei în viața românilor bucovineni de mult s'a dovedit indispensabil prin faptul, că orice mișcare națională, culturală sau literară din Bucovina dacă nu a pornit din sânul și cel puțin nu a fost străină și lipsită de sprijinul »Junimii«.

Și unde mai ieri alături vestiau unii peirea fraților noștri din Bucovina complexitate de străini — astăzi tinerimea română conștie de menirea sa ne inspiră nădejdi noi, ne face să vedem că pe pământul sfânt al străbunilor noștri mai sunt inimi adevărat românești, cari muncesc pentru neamul nostru.

În 1878 s'a înființat »Junimea« și azi după 30 de ani se adună vechii membrii în jurul celui mai tineri să sărbătorească pe cel dintâiu președinte, pe eruditul nostru profesor și istoric dr. Dimitrie Onciul — și ca un augur al vremilor viitoare, mai bune, cheamă pe poetul Iosif, să vadă cu ochii proprii și »Zodia« neamului românesc din Bucovina.

Prin aceasta serbarea »Junimii« s'a înălțat la importanța unei sărbători naționale românești unde se vor întruni cei mai de frunte literari români și unde vor fi reprezentate toate conștințele de pământ românesc.

Sosirea oaspeților.

Cernăuți, 8 Iunie.

Mulțime de lume românească de pe la țară a sosit astăzi la Cernăuți, ca să ia parte la serbări și să întâmpine pe oaspeții Junimii, cari umlu de mândrie nu numai tinerimea, ci toată suflarea românească din Bucovina.

Dimineața au sosit delegații studenților români din Pesta, iar cu trenul de după amiază domnii St. O. Iosif, D. Anghel, M. Sadoveanu și Zaharie Barsean, ca reprezentanții »Sămănătorului«, apoi dr. Dimitrie Onciul, distinsul profesor din București, dr. Siere, prof. în Iași și redactor la »Viața Românească« și o delegație a »Uniunii« studenților români din București. — Cu trenul de seara au sosit apoi dl. Iorga și Mehedinți, prof. univ. și dl. Florescu, secretarul dela Liga română. Oaspeții au fost salutați și întâmpinați la gară de președintele societății dl. Cornel Cornean, de ceilalți membri și de public românesc.

Festivitățile s'au început propriu-zis cu *comersul festiv*, care se poate asemăna într-o câva cu serile de cunoștință dela serbările Astrei noastre.

O mulțime de lume românească s'a adunat în sala filarmonică împreună cu toți oaspeții sosiți. Președintele Cornean la frumoase cuvinte deschide comersul și expune pe scurt istoricul zămisirii societății »Junimea« pe vremuri, care astăzi își serbează iubileul de 30 de ani.

Vicepreședintele Nieu Popescu salută pe reprezentanții universității din loc, care nu peste mult ne va da ocazia să auzim istoria noastră în limba noastră.

Dl. prof. Saghin, decanul facultății teologice mulțumește pentru elogiile cuvinte adresate universității. »Junimea« poate fi mândră de membrii săi, în fruntea cărora stă dl. Dimitrie Onciul, podoaba universității din București. După 60 de semestre »Junimea« e încă o societate viguroasă, care va lucra și mai departe pentru neamul său.

După ce lăra telegramelor de felicitare sosite din toate părțile locuite de români, la cuvântul înființării naționaliste, dl. Dorimedont Popovici și în cuvinte avântate salută lumea românească, ce a grăbit la sărbările Junimii. Intonează că e aleasă distincția, ce o primește Junimea, care are fericirea să salute în mijlocul ei pe cel mai ilustru bărbat al poporului românesc. În șirul lung de ani de când s'a tras hotar între românii Junimii li revine meritul de a împedeca acele planuri in-

fernale cari tindeau spre desmoștenirea noastră și la mare parte e meritul »Junimii«, că sentinela românească dela mormântul lui Ștefan cel mare nu s'a stins. Vatra »Junimii« va scuti și de acum străzintele adevărat românești, mersul ei demn li va câștiga ca și până acum pretin și adevărați. Osteneala ce și-au dat o bărbăți cel mai ilustru român, de a lua parte la serbări, rămâne un monument netrecător și o dovadă de importanța »Junimii«.

Între aplauzele frenetice și necurmte se ridică apoi la cuvânt dl. Iorga, ca prin cuvintele sale să însuflească tinerimea. A vorbit pentru cultura românească »Când un grup de tineri — zice D-sa și cari știu să dea nu numai Cesarului, ce și al său, ci și neamului obolul lor — când a-ceștia se gândesc la profesorii din depărtare, cari lucrează la cultura românească în București și Iași — atunci trebuia să fim și noi aici. Apoi continuă spunând, că dănsul a trebuit să se despărță de cei dela »Sămănătorul« cari șed alături dar pentru acesta tot sămănător a rămas, sămănător de cultură și lumină.

La sfârșitul vorbirii sale le dorește tinerilor să ajungă prin cultură acele vremuri, când românul de pe aceste văi ară și lucra, el pentru el. Publicul însuflețit, de vorbirea care a ținut-o domnul Iorga numai așa cum d-sa știe, nu mai conțea cu aplauzele.

Vorbește apoi A. Moldovan pentru membrii bătrâni ai societății, între cari cel dintâiu e dl. Onciul. În o vorbire, mai lungă răspunde dl. Onciul, vorbind despre drept și datorie, foarte frumos, ca să sfârșească cu cuvintele »Fiți la înălțimea dreptului vostru spre a Vă face datoria«.

Dl. Ștefan Berar vorbește pentru poezii de față, dintre cari răspunde dl. Sadoveanu, dorind succes desăvârșit »Junimii« și asigurându-l pe Junimenii de dragostea scriitorilor.

Dl. Spineanu vorbește în numele »Uniunii« din București, iar dl. Negruț în numele fraților din Transilvania.

Gospodarul Bocheș la o lungă cuvântare urează mult bine »Junimii«, iar la urmă dl. prof. S. Mehedinți avertizează tinerimea dela cosmopolitism și li îndeamnă să țină la națunea lor, căci numai »noi« pentru noi, între noi totdeauna cu noi vom învinge.

După acestea președintele închide comersul și invită oaspeții la serbările de mâine.

Congresul funcționarilor de bancă din Debrețin.

— Corespondență particulară a «Tribunei». —

La zilele 7 și 8 Iunie s'a ținut în Debrețin primul congres al funcționarilor de bancă, care a reușit peste așteptarea aranșatorilor acestui congres. Au participat funcționarii mai din toate părțile țării, s'au pertractat chestii actuale și instructive, așa că toți câți au cercetat acest congres s'au depărtat cu impresii bune.

Sunt convins, că mulți își vor pune întrebarea, că ce ne interesează pe noi acest congres, la care și cu care noi funcționarii băncilor române nu avem nici înclinici în mână.

Judecând superficial chestiunea așa ni se prezintă, dar în fond cu totul altfel stă lucrul.

La acest congres, s'au pertractat astfel de chestii, cari ne interesează și pe noi foarte de aproape, și la cari trebuie să privim cu simpatie, precum și astfel de chestii, cari vor trebui să ne dea gândit și să ne pună la muncă pe toți funcționarii dela băncile române, până nu e târziu.

Funcționarii dela băncile române, n'au participat la acest congres, căci participarea a 4-5 persoane, — cari ca persoane private, pentru a profita ceva din chestiile pertractate, nu se pot lua ca reprezentanții funcționarilor chiar atunci, când nici n'a avut autorizarea acelor. Dacă cei prezenți scriu despre acest congres, o face pe de o parte pentru orientarea colegilor lor, pe de

altă parte pentru că meditănd asupra chestiilor pertractate la acest congres, să ne însuflețim pentru munca ce ne așteaptă, și care ne trăim gândul de mult, fără însă să ajungem la ceva zădit, la ceva hotărâre.

Înainte de a schița unele momente mai principale ale congresului, nu pot trece cu vederea și nu amintii, că la acest congres funcționarii mai în mână cu directorii lor au muncit, au adus hotărâri.

E un semn îmbucurător pentru ei, căci astfel pot spera la sanarea și îndreptarea stării și pozițiilor lor.

Oamenii conducători a »Asociațiunii regnicolare a inst. de bani ungare« s'au pus chiar în fruntea mișcării dându-le sprijinul pentru reușita acestui congres. Când amintesc aceste, o fac cu acel gând curat și sincer că atrăgând atențiunea conducătorilor dela băncile noastre, în special celor dela »Solidaritatea«, ca urmărind plidele altora, să sprijinească mișcările funcționarilor lor, că numai cu funcționarii mulți niși, înzestrați cu cunoștințe temeinice și vaste pot ajunge la o viață prosperă a institutelor noastre. »Solidaritatea«, are o misiune frumoasă și suntem sperați, că își va îndeplini aceasta misiune spre mulțumirea institutelor, cari au alcătuit-o, atrăgând astfel toate instituturile române de a se grupă în jurul ei.

Dintre chestiunile tractate, la acest congres amintesc: *Regularea relațiilor de drept a funcționarilor de bancă*. La acest punct s'a decis prezentarea unui memoriu ministrului de comerț, prin care să se pretindă, ca poziția de drept a funcționarilor de bancă să fie tratată prin lege într'un capitol separat, de ceilalți funcționarii privați.

La chestiunea pensiunilor a funcționarilor de bancă s'a decis înființarea a unui fond de pensii comune, alegându-se o misiune de 12 persoane care să pregătească planul de executare.

Judecătoria aleasă a funcționarilor de bancă asemenea a fost discutată, care alcătuiindu-se, să apără deopotriva interesele institutului precum și a funcționarilor.

Toate aceste chestiuni, acesta dorințe a funcționarilor de bancă, însă numai atunci să vor putea duce la îndeplinire, când funcționarii de bancă vor fi organizați.

Șind bine aceasta organizarea acestui congres, nu pus în discuție și *organizarea tuturor funcționarilor din întreaga țară*. A s'ales un comitet mare, în care fiecare comitat va fi reprezentat prin cel puțin un membru.

În fruntea acestui comitet, sunt puse persoane cu poziție, influință și cari sigur vor duce la îndeplinire organizarea funcționarilor de bancă.

Acest punct, aceasta hotărâre a congresului, ne atinge și ne interesează pe noi mai de aproape.

Și oare putem noi înțelege încă la timp, că cel hal în ce dilemă, vom ajunge noi funcționarii dela băncile române, dacă această organizare lor ne va afla împărșiați?!

Știi vom munci noi până nu e târziu, ca să ne vedem concentrați sub fanura noastră proprie, și care să fie a noastră, noi să dispunem nu să ajungem sub fanura altora, care ne va împune îndatoriri, fără ca voința, dorința noastră să se împlinească.

Trebue să meditam și fără să stăm mult ne păsători să ne punem la muncă.

Să ne însuflețim de mișcările altora și să nu stăm fără grijă, căci păcătuim.

Fără a mai continua și a scrie și despre celelalte puncte puse în discuție la acest congres, cred-că în genere am putut da o iconă, deși cam slabă a acestui congres; dar în deosebi am putut airage atențiunea asupra acelor momente, cari ar fi păgubitoare pentru noi, atunci când noi vom rămânea și pe mai departe desbinați fără nici o organizare a noastră proprie.

V. Babl.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măstru de monumente și pietre de calcar.

Fabricație proprie din marmură, granit, soynil, labrador etc., din pietre de marmură magazinul se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Căminul și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21, Telefon 662.**

filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpartak.

Românii din Viena.

Societatea Română-ortodoxă-jubilărilor-imperială pentru zidirea unei biserici și înființarea unei comunități bisericești în Viena, ne trimite următorul înflăcărat apel ale cărui frumoase îndemnuri le punem la inima tuturor românilor de bine:

Mult stimate dle director!

»E o veche necesitate și un vis tot atât de vechiu al românilor din Viena și al fraților de sânge, cari sunt atrași de acest focar al culturii — să-și aibă în rând cu celelalte neamuri, propria lor biserică națională greco-orientală și parohia lor autonomă, — unde sufletele lor să se închine în graiul strămoșesc către Cel prea înalt.

»Acuma, cu prilejul fericit al sărbătorilor jubileare pentru împlinirea domniei de 60 ani a împăratului și Regelui Francisc Iosif I, dragostea creștinească a românilor ne-a dat lăria de a hotărî și de a începe plini de încredere munca fără de preget pentru realizarea acestui vis, cerând întru aceasta sprijinul binecuvântat al fraților în Domnul și al fraților de sânge de pretutindenea.

»Insemnătatea și folosul național al înălțării unei biserici și parohii greco-orientale române în Viena, socotim că nu mai trebuie lămurită de aproape. Cine n'ar cunoaște, pe cine nu l'ar mișca multele și frumoasele amintiri, cari leagă trecutul nostru de falnica cetate habsburgică, sub zidurile căreia inima românească alui Vodă Șerban Cantacuzino și a ostașilor lui, nevoiți să stea în tabeta turcească, băteau totuși pentru biruința Crucii? Cine nu știe câtă recunoștință avem de purtat așezămintelor de cultură ale Vienei, în cari și-au făurit armele pentru desrobirea noastră națională atâția mari bărbați ai neamului românesc ca Gheorghe Lazar, Mitropolitul Andreiu baron de Șaguna, Mihail Eminescu etc.? Câți dintre ai noștri de astăzi n'au avut sau nu au un frate, o rudă ori un prieten care să-și fi agonisit ori să-și agonisească învățătura în Viena?

»Și pe zi ce merge, rolul cultural al Vienei pentru neamul nostru sporește. Falnica cetate face astăzi legătura directă între noi și cultura apuseană.

»Să cuvine deci, ca miile de români, locuitori statornici ori numai trecători prin Viena, să-și aibă în sfârșit lăcașul sfânt unde să se poată închina Domnului în scumpul nostru grai strămoșesc.

»Să cuvine ca o mândră biserică și o parohie românească bine organizată să adune și mai mult la vatra credinții creștinești și a simțirii naționale pe românii vienezi și să dovedească străinilor vrednicia noastră.

»Să cuvine în sfârșit ca urmând pilda altor neamuri, cu timpul să se clădească pe lângă parohie și un mare internat pentru studenții români de pretutindenea, cari își urmează studiile la Viena.

»Pentru aceste scopuri mărețe, pe cari nădăjduim a le ajunge cât mai curând spre folosul și slava bisericii și neamului nostru — fie-ne îngăduit să apelăm și la sentimentele D-voastre naționale indeobște cunoscut rugându-vă a îndemna pe toți bunii români și creștini să ne dea o mână de ajutor. Viena, Iunie 1908. Pentru comitet: Mihail A. Popovici, secretar. Alexandru Lupu, general i. p. președinte.

Din Bihor.

— Corespondență particulară a «Tribunei». —

Examenele din Bihor. — Bancă nouă.

Examenele la școlile noastre confesionale din Bihor sunt pe sfârșite. După o muncă încordată de 10 luni învățătorimea noastră respiră cu mai multă liniște alerul învățător al naturii.

În general până acum nu ne-am bucurat de acel învățământ conștient, ce acum își are începutul. Pentru că n'am avut puteri didactice, n'am avut învățători pregătiți în toate astele. Acel cantor, bun slugitor la strană, care era înocolo plugar mai mult, de aici câștigându-și pâinea de toate zilele, n'a putut să ne crească oameni cari să știe celi și scrie. Acel fecior de țaran, cari să citească »Apostolul« în biserică, și să cânte ecumenicele în glas domol și dulce, sunt rari, de tot.

Dar o primenire se ivește! A venit o generație tânără, cari își dau samă de marea chemare ce-i apasă umerii, de lupta grea pentru luminarea micilor vâstare. Avem școlile de model, cu învățători harnici, cari în decurs de trei patru ani, au dezvoltat activitate uluitoare, d. p. în părțile Belușului: d-na Persida Pinter din Remetea și d-soara Elena Pinter, din Curățele și un număr însemnat de învățători. Controla aspră din partea inspectorilor regiști, a comisarilor ministeriali a fost de folos, s'au putut convinge, că în școlile noastre se dezvoltă activitate îmbucurătoare și că învățătorimea noastră își dă nisuița, ca să corespundă cerințelor legii. Dar a fost jignitoare acea procedură de spionaj, ce s'a observat la unii comisari ministeriali, cum se spune, c'a făcut Karácsonyi, cândva Crăciun, de naștere și el român.

Nu s'a mulțumit, că a examinat băieții din limba maghiară, care se propune cu mult zel, n'a fost mulțumit cu sine, să fie în școală numai pedagog, precum trebuie să fie fiecare învățător, ci a recurs la un spionaj neîngăduit. A mers la banca fecărui elev și l-a întrebat, că știe el să cânte »Deșteaptă-te române« și alte cântări naționale, cu scop să facă insinuări contra învățătorului. Dar »Deșteaptă-te române« nu e o cântare, ce trebuie învățată în școală, ea este aceea cântare națională ce e izbucnirea firească a dorinții unui popor încătușit și setos de o libertate largă. Socialiștii n'au învățat »Marsailleisa« în școală, ea e cântarea credului lor politic, tot așa și »Deșteaptă-te române« nu se învață în școală. Și cu cât va încerca cineva să înăbușe această cântare, cu atât ea va prinde rădăcini mai puternice în inimile noastre. Și în sfârșit »Deșteaptă-te române« nu e cântare oprită.

Instrucțiunii din școală trebuie a i-se da o îndrumare mai largă și afară de școală. Aici au rol preoții.

Creșterea religioasă-morală cade mai mult în sfera lor de activitate decât în a învățătorilor. Învățătorul este pedagog, care vorbește mai mult la mintea și priceperea școlarulului, iar preotul, păstor sufleteasc, care vorbește la inima lui.

Propunerea sistematică a religiei, cercetarea regulii a bisericești, predicele convingătoare, cântările bisericești, lectură religioasă-morală, laia mijloacele prin cari ne vom crește pe lângă un popor cu carte și popor de caracter. De aceea un preot cu vederi largi, moderne, nu se va mulțumi să meargă a sluji în Dumenești și sărbătorii la biserică, unde să-și împlinească datoria sfântă. La biserică în Dumenești și sărbătorii merg și creștinii să se roage.

Aceasta-i o datorință elementară a ori-cărui creștin bun.

Are deci preotul și o altă chemare sublimă, ce i-se cuvine, de unde să i-se dea cinstea nefățărită, încrederea aceea puternică de conducător și povătuitor al poporului, care să rămână neclintită.

Când aceste două elemente de muncă națională, preot și învățător, vor și în conglăsurile să brăzdeze în ogorul înțelesit al culturii, vor răsări la noi acele raze de prismulre, ce de mult le dorim.

Munca dezvoltată în școală în ist an, să aibă rezultat tot mai îmbucurător și în anul ce urmează.

Banca nouă din Beluș »Drăganul« s'a inaugurat Duminică cu toată pompa. Membrii direcțiunii, comitetul de supraveghiere, și a se-

natului dimineața la orele 9 s'au întrunit în localul institutului. De aici au plecat în corpore la biserica gr-cat., unde au ascultat jumătate ceas slujba dumnezească. Au mers apoi cu toții la biserica gr-or., unde au stat până la sfârșitul slujbei.

Aici s'a ținut și procesiune, ieșire la holds, pontificând protopopul V. Papp, preoții V. Papp (Tapa de aur), G. Cristea, (S. Martin), Petru E. Papp (Pozole) și F. Goina (Mizleș). Membrii institutului au mărșit și ei lungul șir al credincioșilor și a elevilor, ce au ieșit la grâne. Procesiunea a fost impunătoare. Cele două coruri; de băieți și cei bărbătești, conduse de zelesul și apraciatul conducător, Mihail Cosma, prefeci alumnesc, ne-a preocupat momente de înălțare sufletească, prin armonia și executarea artistică a cântărilor bisericești.

Membrii institutului au fost invitați la masa bogată a dlui dr. I. Ciordaș, directorul institutului.

În toastele ținute s'a accentuat, că înaintea noastră mai până atunci să aibă noul institut, până când va sprijini în mod cinstit interesele poporului, ce se istovește sub greua sarcină a neajunsurilor, până când li va tinde mâna de ajutor ca să-l scape din ghiarele sărăciei.

După prânz s'a făcut în localul institutului feștanie, de către protopopul numit V. Papp și preotul unit A. Antal.

Eră privești fermecătoare să vezi dându-și crucea spre sărutare reciprocă, cei doi preoți, dar și o greutate de plumb ne apasă inima, când priveam la acel public românesc adunat acolo, care are să muncească împreună, cari sunt călăuziți pe aceleași idealuri, mărturisesc aceleași sentimente, se închină aceluiaș Dumnezeu cu același rit, și totuși preoții lor nu puteau să facă slujba împreună.

După feștanie s'au făcut obicinuitele gratulări și doriri de bine. Dorim din toată inima ca acest institut să înflorească spre folosul neamului românesc, și îndeosebi a poporului român din părțile Bihorului.

Senin.

Din România.

Suveranii la Târgoviște. Ieri la orele 1 și 30 a sosit în Târgoviște A. S. R. principele Ferdinand, venind cu automobilul din București. La orele 3 tot cu automobilul au sosit M. Sa Regele și Regina.

Suveranul a inspectat școala de cavalerie. Ofițerii elevi și elevii din anul 1 și 2 după inspecție au făcut exerciții de călărie cu cal dresați.

În timpul cât a durat inspecția, Maj. Sa Regina a plecat la mănăstirea Viforâta, însoțită de directorul prefecturii locale.

La orele 6 și jum. Suveranii s'au reîntors în capitală.

Afaceri școlare.

Instrucția și educația trebuie să cuprindă în sine scopul societății, a indivizilor în serviciul cărora se face. Și tocmai ca aceasta să se poată ajunge, oamenii cu tragere de inimă pentru înaintarea și luminarea poporului au solicitat și lucrat într-acolo, ca cu ocazul examenelor finale să fie numiți oameni experți, îmbătrâniți și probați în ale școlii, ca astfel să poată primi cel neorientat îndigetați folositoare pentru ușurarea învățătorului pe de o parte, iar pe de altă parte o mai temeinică și ușoară apercipiare din partea elevilor, — nu altcum și o uniformitate metodică.

A fost salutată și primită cu mare însuflețire această idee din partea conducătorilor de școală, pentru că se credea că se va ajunge la o uniformitate oare-care, prin ce se va ușora greua misiune a dascălului. Și nu putem zice că nu s'a făcut ceva, dar ceace s'a făcut a fost mai mult în formă decât în esență. Și cauza e, în însuși numirea comisarilor, căci s'a avut în vedere mai mult ambiția unora decât interesul bine priceput comun. Nu mulți comisari, ci puțini și buni. — S'a fost numit comisari și de acela, cari n'au condus toate cele 6 clase elementare și care nici că putea să aibă experiență recerută, și nici mă-

car un deceniu nu aveau din viața școlară. O greșală e apoi și împrejurarea, că nu i-se lasă învățătorului timp a face experiențe pe baza observărilor făcute de comisari, căci în urma practicei, la anul viitor are să vină alt comisar, care cu totul alie observări își va face, și urmarea a fost că învățătorul a căutat să facă mai mult în formă decât în fond.

Din cele zise ar urma, că degeaba s'au făcut atâtea cheltuieli, căci folos real nu s'a văzut pe urma acestei instituțiuni. — Lucrul însă nu stă așa. Acum mai mult ca nici odată, e lipsă de a se susține această instituțiune având în vedere timpul critic și aglomerarea de datorii asupra învățătorului. Se simte însă necesitatea, ca acei comisari să fie numiți nu după tracte, respectivă din fiecare protopopiat să fie numit un învățător, ci dupăcum acela s'a știut validita pe terenul școlar, — căci mai bine mai puțini și destoinici, cu autoritate, decât mulți și slabi. — Comisarul de azi trebuie să știe ce e cu puțință și ce nu, ce e folositor și ce e absolut necesar de a se predă pentru a nu se îngreună munca învățătorului prin a cere dela el lucruri de formă și neesențiale. Am văzut comisari, cari la loc de a da îndigări metodice și de esență, făceau critică minuțioasă anuarului școlar, ceace e un lucru de a doua mână.

De aproape un deceniu de când se practică aceasta instituțiune salutară nu s'a putut constata ușurări și ameliorări în mersul învățământului. Iar aceasta nu pentru că doară n'am fi avut și pricepători comisari, ci și pentru că doară observările făcute și mai bine zis propunerile făcute întru ameliorarea învățământului s'au cam neglijat la forurile competente. E frumoză și foarte însemnată această instituțiune în viața școlară — și tocmai pentru aceea e și foarte grea și foarte bine trebuie aleși oamenii cari se încredințează cu această chemare.

Constatănd aceste și alte multe scăderi, pătruns fiind apoi și de greaua și marea însemnată a acestei chemări, un hurnic învățător și comisar a făcut propunerea la forurile superioare, ca să se fiină mai multe prelegeri de model atât cu învățătorii din tract cât și chiar comisarii într'olaltă, ca în aprecierea examenelor din partea comisarilor să fie o uniformitate osre care. — O propunere foarte salutară și care nu trebuia amânată de pe o zi pe alta. Experiența făcută în acești 8—9 ani ni-a dovedit, că nu s'a ajuns scopul urmărit prin instituția comisarilor la examene în forma în care se practică azi. — Trebuie puse acestei instituțiuni alte baze, să fie pusă în alt ogaș, ca să poată duce la scopul adevărat.

Învățătorii, ca conducătorii de școală vor munci cu drag și vor fi cu cea mai mare mulțumire atunci, când vor vedea, că chestiilor școlare li-se va da atențiunea cuvenită din partea forurilor competente.

Vom vedea, — c'apoi se mai revenim asupra acestei afaceri! *Un învățător.*

Din străinătate.

Conjurație în contra familiei regale portugheze. Abia au trecut câteva luni de când au căzut jertfă unui atentat groaznic regele Portugaliei Dom Carlos și fiul său moștenitorul de tron. După acest asasinat Manuel, feciorul mai tânăr al regelui ucis, a luat frânilor guvernării de-a scoate țara din starea anarhică.

Veștile sosite din Portugalia însă ne arată că noul regim are mult de furcă cu republicanii și anarhiștii. O telegramă sosită ieri vedește îndeajuns situația desolată a regelui Manuel.

Poliția din Lisabona a descoperit adică o intimă conjurație împotriva familiei dom-

nitoare. După cercetări îndelungate s'au aflat și planul conjurațiilor de a asasină familia regala la Joia verde, cu ocaziunea procesiunii, când adică și familia regală întreagă va lua parte la procesiune.

Conspiranții fac parte din societatea secretă periculoasă, care a asasinat pe regele Dom Carlos și pe moștenitorul de tron. Complicii principali, Jose Adila, Cristoforo Helda și alții mulți au fost designați cu îndeplinirea planului infernal.

În această conspirație e amestecat și partidul republican, care dela asasinarea lui Dom Carlos, și-a continuat opera de mai înainte.

Un detectiv a dat de urma acestei conjurații, descoperind în apropierea orașului o fabrică de bombe. Bombele aflate au fost confiscate.

Au fost deținuți mai multe sute de oameni.

În închisorile din Lisabona nu vor putea încăpea toți acești prizonieri, așa că o parte din ei vor fi duși în citadela orașului. Între cei deținuți sunt și de aceea, cari au fost deținuți cu ocaziunea asasinatului din Ianuarie, însă prin amnestie generală au fost grațiați.

Garda a fost înmulțită, iar Dom Manuel nu va lua parte la nici o festivitate timp mai îndelungat.

Anarhie în Persia. Agenția telegrafică a ziarului »Daily Mail« ne comunică următoarele: Naționalii din Tebris, au hotărât, că cu ultimul Rusiei nu și bat capul. Provincia Azerbaidjan votează a supune protectoratului Germaniei. De oarece un cazac din garda șahului a fost dezarmat de nemulțumii, soldații au primit ordin să se folosească de arme în caz de se vor mai ivi asemenea lucruri.

Mai multe mii de naționalii s'au adunat înaintea parlamentului, fiind pregătiți pentru orice eventualitate. Șahul a dat ordin ca toți răsculații înarmeți să fie deținuți și aruncați în temniță, dar așa se vede, că acest ordin n'a avut răsunet, din contră, naționalii au mai dezarmat câțiva cazaci. Bine înțeles, șahul este pregătit pentru orice eventualitate și de aceea a chemat în țară trupe străine, dar cu toate acestea nu îndrăznește a se folosi de mijloace extreme. În diferite părți ale orașului sunt lipite pe pereți proclamații de cuprins revoluționar. Situația a luat înfățișare gravă.

— Emirul Bahadur, șeful partidului curții, a cărui exilare a fost cerută de partidul opozant, în 7 l. c. și a început din nou activitatea la curte. Celalți membri ai curții pe cari șahul i a smovat din serviciu, s'au reîntors la curte. 14 dignitari, cari au fost invitați la curte pe ziua de 7 l. c., au fost deținuți, însă în urma intervenției ministrului-președinte Dzaulet unsprezece au fost eliberați, iar restul a fost ținut și mai departe în arest preventiv.

Soldații emirului Bahadur au tăiat toate liniile telegrafice, ce duc la Siras. Acei muncitori, cari au voit a repara liniile, au fost deținuți și apoi executați. În 8 l. c. cei trei dignitari au fost duși în palatul dela Surghissar la o distanță de 12 mile de capitală Teheran.

Caracteristică pentru stările din Persia e convorbirea ce-a avut-o correspondentul ziarului »Pester Lloyd« cu un important personaj. Iată în ce termeni s'a pronunțat personajul politic persan:

— Situația în Persia este cât se poate de critică. De câțva timp nici o legățiune persană din Europa nu a primit vești din Teheran. Mă întrebați de este posibilă izbucnirea unei revoluțiuni la fel cu a Boxerilor?

Trebuie să știți însă că situația creștinilor în Persia este cu totul alta ca în China. La noi nu domnește ura de rasă. E natural ca legățiunile străine să ia măsuri de apărare, căci în cazul când puterea centrală își va pierde autoritatea sa, legățiunile vor trebui să se apere singure. Iată odată însă vă repet: La noi nu este cunoscută ura de rasă.

Dar împrejurările prin cari Persia trece sunt atâtea de grele, încât nu m'ar surprinde nici chiar vestea că într'o bună zi șahul a fost asasinat. Căci nu cred că el va muri de moarte naturală. Șahul este un om foarte nehotărât și foarte schimbător. Politica dusă de el este un lung șir de consecvențe. Această politică greșită a avut urmările cele mai funeste. Și nu este numai o singură persoană, care exersează o influență neoroșită asupra șahului, ci o colectivitate, o camară întreagă.

Această camară i a băgat în cap ideea, că parlamentul și coroana sunt ceva cu totul incompatibil. Și de aici a urmat acea stare de lucruri, care preocupă astăzi întreaga lume politică.

Activitatea de distrugere a bandelor grecești. O bandă de anarhiști constatătoare din 140 de inși a atacat în 7 l. c. satele Eicovo și Viseu (cercul Florina) de unde au răpit doi bărbați și nouă femei bulgare. Au atacat apoi satul Viseu, aprinzându câteva case. O trupă mai mică de jandarmi dimpreună cu locuitorii satelor amintite, au luat la goașă banda, care a și fugit, lăsând în urma lor cadavrele celor 11 persoane răpite, mutilate în mod îngrozitor. Două case și aparținătoarele lor au ars scum.

Francia. În urma unei plângeri primite de partea generalului Piquart ministrul de război în Franța, dl Flory, judecător de instrucție, a deschis acțiune publică contra jurnalului »Les Hommes du Jour«, sub înculpățiunea de injurii aduse armatei.

Numitul ziar a publicat o caricatură, reprezentând pe comandantul armatelor franceze din Maroc, generalul d'Amade, ca măcelar, și un articol foarte violent contra corpului expediționar.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 12 Iunie n. 1908.

— **Parastas pentru C. Porumbescu.** Viena în 10 Iunie. »Duminecă, în 7 l. c. a făcut soac acad. »România Jună« din Viena în capela gr. or. română din loc pentru neuitatul Ciprian Porumbescu un parastas, celebrat de zelozul capelan militar dl dr. V. Cloban; a participat întreaga colonia română din loc, iar societatea s'a prezentat în corpore. În una din zilele proxime va uranja »România Jună« în amintirea marelui compozitor o convenire socială festivă — Participațiune.

— **Reuniunea română de muzică din Sibiu** a fixat ordinea festivităților aranjate din incidentul împlinirii a lor 25 de ani dela moartea compozitorului român Ciprian Porumbescu în următorul mod:

Luni, 2/15 Iunie: la 10 ore a. m. parastas în catedrală, iar la 11 ore a. m. Matineu în sala dela Gesellschafthaus. Intrarea liberă.

Seara în aceeași zi reprezentație teatrală în teatrul orașenec din Sibiu.

Mărti, 3/16 Iunie și Joi, 5/18 Iunie seara se va repeti reprezentația teatrală de Luni.

Bilete se vând pentru membri reuniunii Joi și Vineri până la orele 6 seara la »Albina« (cassanul Em. Vințelariu), iar pentru onoratul public începând de Vineri dimineața în librăria arhidiezană.

În seriile reprezentațiilor biletele se vând în casa teatrului.

Toate damele se facideal de frumoase prin efectul bun al

CREMEI MAKOI-IDEAL

care adeverește nenumăratele scrisori de mulțumită.

Făce să dispară roșăța feței, piștruiile, petele de ficat ștoate necurățenile pielii.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o față curată, fragedă, catifelată și fină! De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis dacă fața e grasă sau uscată.

Secapătă numai la însuși fabricantul:

KUDAR LAJOS Szent László, gyógyszertár — — Makó Ujváros — —

— 1 borcan de cremă Ideal 1 cor. —

Pudra Ideal 1 cor. Săpun Ideal 70 fl.

Comandele prin postă se satisfac repede și punctual.

Preparatele medicale și chimice au fost premiate în expoziția higienică internațională din 1870 cu medalia de aur, cu crucea de metă franceză și cu diploma de distincție.

— In amintirea lui Ciprian Porumbescu a aranjat corul plugarilor din Curtea, sub conducerea învățătorului Ioan I. Caba un matineu, căruia i-a premers celebrarea unui parastas solemn în biserica din localitate. La matineu, la care a luat parte întreaga comună cu mic cu mare, s'au executat mai multe compozitii de ale fericitului artist, iar despre viața lui de artist a vorbit sătenilor învățătorul I. Caba.

— Greva studenților dela universitățile din Austria. Comisia studenților liberali germani a adus ieri o hotărâre în afacerea W. Hermann. Fiindcă guvernul esitează de a închide universitatea din Innsbruck, greva va dura și pe mai departe, iar studenții suat gata pentru ori și ce eventualitate. Studențimea liberală din Innsbruck a hotărât de asemenea, că nu va faceți cu greva, chiar nici în cazul retragerii profesorului Wahrmund.

— Societatea română pentru zidirea unei biserici în Viena. Primul raportul anual și statutele Societății române ortodoxe jubilar-Imperiale, care are nobilul scop să zidească o biserică și să înființeze o comunitate bisericească în Viena. Societatea s'a înființat în anul acesta și are deja la dosar o frumoasă activitate. Avera societății a fost la 6 Mai n. de cor. 19016/06. Are 9 membrii fondatori, 42 pe viață, 137 ordinari și 33 extraordinari. Comitetul se compune din elita intelectualiilor români din Viena, în frunte generalul în pensune Alexandru Lupu.

Paragraful întâiu din statute formulează scopul societății astfel:

»Societatea română ortodoxă jubilar-imperială pentru zidirea unei biserici și înființarea unei comunități bisericești în Viena are de scop: asigurarea mijloacelor necesare pentru alcătuirea unei comunități bisericești române ortodoxe de sine stătătoare pentru teritoriul capitalei și orașului de reședință Viena și localitățile, cari aparțin teritoriului polițienesc din Viena, precum și pentru zidirea unei biserici și a unei case parohiale pentru această comunitate, întru amintirea festivității jubilarului de 60 de ani de domnie a M. S. la împăratul Francisc Iosf I.

Mijloacele necesare pentru ajungerea acestui scop vor fi colectate dela toți românii din regiunile și provinciile Austriei, precum și dela persoanele și cercurile sociale prietene lor. Astfel se va putea crea pentru generațiile din toate vremurile un semn puternic și vizibil al solidarității lor și al fidelității dinastice, precum și un simbol al unității lor teritoriale și culturale.

Biserica română ortodoxă, a cărei întemeiere se proiectează, va fi încorporată la arhidieceza gr. or. din Bucovina și pe lângă susținerea drapiturilor ei autonome va fi supusă jurisdicțiunii arhiepiscopului și metropolitului din Cernăuți.

— La gimnaziul român din Brașov se încep examenele de maturitate Mercuri, săptămâna viitoare. Comisar la aceste examene e numit din partea Consistoriului arhiepiscopului P. C. Sa D. I. Arhimandrit, Vicarul arhiepiscop, dr. Ilarion Pașcaru, iar din partea guvernului, domnul Moldovan Gergely, profesor universitar în Cluj.

— Concurs. În conformitate cu dispozițiunile pentru administrarea fondurilor și fundațiilor »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se publică concurs pentru »premiul Andrei Murășan« de 300 cor.

La concurs se admite orice lucrare originală de cuprins literar, tipărită în Ungaria în cursul anului 1907.

Concurenții vor avea să înainteze până la 1 Iulie a. c. st. n. la biroul »Asociațiunii« în Sibiu cinci exemplare ale lucrărilor. Decernarea premiului se va face în ședința plenară a secțiunilor științifice-literare, iar premiarea în adunarea generală din acest an. — Sibiu, 1 Iunie 1908. Președintele Asociațiunii: Iosif Șterca Șalufu, m. p.

— Logodnă. Valeria Popa, fiica preotului Nicolae Popa din Foeni și Vasilie Paica, candidat de preoție logodni.

— Finanții (agenții serviciului financiar), au prezentat ministrului-preșident Wekerle, ca ministru al financelor, un memorandum, în care își precizează în 16 puncte dorințele. Se înțelege, la locul prim urcarea plății, a penziei, avansarea

automatice etc. Mai interesant este postulul, că cer vole a purta, afară de serviciu, halne civile, pentru a nu fi expuși la batjocuri din partea publicului în viața socială.

Sermanii omenii, la tristă pâne au ajuns în serviciul poliției financiare de astăzi, facăt în viața socială caută să-și ascundă poziția ce ocupă!

— † George Romanul protopresbiter gr. or. al Devei, vicedirector al însoțirii de anticipațiuni și credit »Hunedoara« în Deva, membru al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« după lungi și grele suferințe a decedat Mercuri la 28 Maiu (10 Iunie) 1908, în anul al 48-lea de viață și 19-lea de preoție și căsătorie.

Rămășițele pământești ale adormitului în Domnul să vor așeza spre veșnic repaus Vineri în 30 Maiu (12 Iunie) 1908, d. a. la 4½ ore în cimiterul bisericii gr. or. din Deva. Dormi în pace! Pe defunctul îl deplânge: Catinca Fașie născ. Roman, soră și soțul. Pavel Fașie, Maria P. Cosma născ. Roman, verișoară și soțul. Parteniu Cosma, Emilia Romanul născ. Papiu, soție. Aurel și Cornel, fii. Valeria Colbasi născ. Papiu, Letiția dr. Bologa născ. Papiu, Constantin Colbasi, dr. Vasilie Bologa, dr. Enea Papiu, cumnați.

— Nenorocire pe calea ferată franceză. Ieri dimineața trenul personal ce venia de către Maffieu a deraiat. Toate vagoanele au luat foc. Sunt opt morți și 20 de răniți.

— Afacerea principelui de Eulenburg. Wronker apărătorul principelui de Eulenburg a primit ieri din partea procuraturii acuza în care principelul este acuzat că ar fi jurat fals. Apărătorul numai după studierea sistematică și amănunțită a dosarului instrucțiunii își va înainta petiția în care va respinge toate acuzele procuraturii și va cere achitarea acuzatului. Procuratura a citat 30 de martori la peritactarea, care va avea loc în 19 I. c. Investigatiunea a durat cu totul 45 de zile, iar procesul va dura vre o 25 de zile, de oarece pentru peritactarea finală vor fi citați o mulțime de martori, între cari și doi membri ai casei domnitoare germane.

— O boală de păr. În S. hoeneberg, lângă Berlin, s'a ivit o boală epidemică de păr. Pe pielea capului pacienților se ivesc pete mai mari sau mai mici, părul unde se ivesc aceste pete cade.

Boala nu e primejdioasă, dar e molipsitoare și cei atinși de ea chelesc. Ea e pricinuită de un microb, descoperit de medicul francez Andouin. Până acum au fost internați în spitale 24 copii atinși de această boală. S'au luat măsuri energice contra infidelității ei.

— Criminală perversă. Un caz de asasinat de o perversitate neobișnută s'a înfățișat Marți înaltea curții de casație secția 2 a, din București cu ocazia recursului condamnatului. Este vorba, de o femeie, anume Catinca Stan Rajă, din comuna Păucești, județul Putna, fiind parăsită de bărbatul ei, își luă de amant pe fiăcăul Ion Ene Popa, cu care trăi 15 ani nelămurit. Dela acest termen, Popa se înamoră de o fată din sat și pentru a-și putea recăpăta libertatea, părăsi pe credincioasa lui concubină.

Disperată concubina hotărî răzbunare și într'una din zile ucise cu un foc de revolver pe Ene Popa, pe când acesta lucra la câmp. Asasina fârl apoi cadavrul până la dânsa acasă și îl așeză pe pragul ușii. Apoi se rani ușor cu un gloante la umăr și se trânti în pat, pentru a face autoritățile să creadă că Ene Popa a încercat să o ucidă și apoi s'a sinucis el. Instrucția socotind-o atunci ca nebună internase într'un ospiciu unde stătu 5 ani. Dovedindu-se apoi că dânsa este cu mintea întreagă, fu trimisă înaltea juraților, cari o condamnă la 5 ani închisoare.

Recursul a fost respins.

— O biserică pentru fumători. În Atlantic City, lângă Filadelfia, a fost deschisă o biserică, destinată pentru cei ce nu se duc să asculte serviciul divin din pricina că nu pot sta multă

vreme fără să fumeze. La inaugurare s'au pus gratis la dispoziția asistenților țigări și țigaretete. Preotul a spus însă răsând celor 500 de asistenți că de aici înainte să facă bine să-și cumpere țigări. Apoi preotul a ținut o predică, în timpul căreia evlavioșii fumau ca în cafenea. După predică s'au produs câșiva arși și cântăreți. Se zice că asfel de biserici se vor inaugura și în alte orașe din America. Fiind americanii oameni întreprinzători încurând poate vor deschide o trafic în biserică.

— Dela seminar. »Tegrafu« scrie: Încheierea anului școlar 1907/8 la seminarul pedagogic-teologic »Andreian« se va face Sâmbătă în 31 Maiu (13 Iunie) prin săvârșirea sf. liturgii și rugăciunea de mulțumită, precum și parastas pentru odihna sufletului fericitului în Domnul marele arhiepiscop-metropolit Andrei baron de Șaguna. După serviciul divin la 10 ore și jumătate a. m. în sala Institutului pentru festivități se va ține o vorbire ocazională de prof. Dum. Comșa, se vor executa 2 cântări corale și se vor cere clasificările.

— Muzica și puterea de muncă. Cea mai nouă născocire în Chicago e muzica pentru muncitori în timpul când lucrează. Lucrătorii din abatorile din Chicago împachetează în sunetele unui marș înfăcărât ori al unui joc vesel, transporturile de carne.

S'au făcut încercări și s'a dovedit că în timpul unei munci, care trebuie făcută regulat și repede, nimic nu împotenează așa de tare zelul lucrătorului ca muzica.

Întâia încercare a fost făcută într'o localitate din statul Newyork, unde un piano mecanic cânta cântec după cântec, spre a lumina pe muncitori cari lucrau cu bucată. Cu acest prilej s'a văzut, că în cesserile când era muzică, se lucra mai mult și astfel a fost așezat câte un piano în toate secțiile fabricii.

În Chicago însă, încercarea s'a făcut pe o scară mai întinsă. Soții comenzi urgente pentru flota Pacific, a așezat o orchestră în bucătăria mare centrală, cea mai mare din lume, și în sunetele marșurilor popularelor Souza și ale altor compozitori, au împachetat și pecetluit milioane de cutii cu carne.

Se afirmă că, sub influența muzicii, munca a fost cu 40 la sută mai spornică de cât mai înainte.

— Atentat contra lui Dreyfuss. Cu ocaziunea întroducerii osemintelor lui E. Zola în Pantheonul din Paris, un naționalist a pușcat de două ori asupra lui A. Dreyfuss, care era de față, răniindu-l ușor la braț. Ziarele »Alliance« discută atentatul ca și când s'a fi săvârșit împotriva unui împărat.

Examene.

Din Clanadul unguresc.

Examenul școlii populare gr.-or. române, din Clanadul Unguresc cl. superioare conduse de vrednicul învățător Ambrosie Coste s'a ținut la 8 Iunie a. c. sub președinția dlui protopop tractual Vasile Beleş, a comisarului cons. Vidu din Hălăngi, asistând la aceasta momentoasă serbătoare școlastică și un public numeros.

Examenul s'a început cu studiul Religiei propusă și examinată ca atare de părintele Romul Nestor, care a succes bine.

A urmat apoi la rând inv. dirigent Ambrosie Coste din celelalte obiecte prescise.

Dor și fraților! O declar sincer, că eu încă sunt învățător, care am luat parte la multe examene populare unde mi-s'a dat ocaziune să văd metoda, progres și spor, însă în școala dlui Coste am văzut oglindă și model, iar din răspunsurile clare și fine ale elevilor am constatat o tactică, disciplină și diligență de fer din partea dlui Coste. Își era mai mare dragul să asculte cum de precis și frumos răspundeau elevii, atât în limba micii lor, cât și în limba maghiară.

Una în părca rău că în examenii unii dintre cei prezenți erau distrași, ba chiar și președintele căci temele frumoase și bogate lucrate de către școlarii la decursul anului școlastic din partea celor prezenți, în continuu erau cu drag luate în mână; astfel că de pe fața fiecăruia puteai citi semne de laudă și recunoștința dlui Coste.

Pe scurt, succesul examenului, după cum însuși dl. protopop Beleş în frumoasa sa vorbire își exprimă lucrându-l mulțumirea laudând munca dlui Coste vrednică de cinste și acum, ca și în trecut — dorindu-l mulți fericiți ani, spre a putea și în viitor să lucreze tot cu același zel și succes pentru cultivarea și luminarea tineretului din Cienad.

Iar eu zic, fală vouă bravilor Cienădani, cari aveți în fruntea bisericii și școlii voastre pe unul dintre cei mai vrednici și distinși dascăli ai diecezei — pe dl. învățător Ambrozie Coste. —
Un învățător asistent.

Academia Română.

B) Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date.

8. Premiul Năsturel, de 5.000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1912, celui mai bun lucrător scris în limba română despre:

Inrăuirile curentelor străine în evoluțiunea limbii și literaturii române în secolul XIX. — (Deciz. 12 Aprilie 1907).

Lucrarea se va face în următorul program:
Starea culturală a țărilor la sfârșitul secolului XVIII.

Elementul slavon și elementul grecesc în limba vorbită și scrisă.

Invățământul public și privat sub înrăuirea grecească.

Manifestarea curentului francez la noi în educațiunea claselor superioare.

Văcăreștii și poezia lor. Cum se învață limba românească? Năzuința unor profesori de a deștepta și cultiva conștiința națională la români prin deașurarea și lămurirea întâmplărilor din trecutul lor social cetățenesc, religios bisericesc și cultural literar.

Mișcarea literară sub domnia lui Șarpea Vodă. Teatrul dela Cișmeaua Roșie și Domnița Ralu. Alexandru Sufu Vodă și efortul teatrelor din țară.

Gheorghe Asachi și Gheorghe Lazăr. Școala românească și începuturile ei.

Eliaze Rădulescu. Tipografiile române și cărțile bisericesti și didactice.

Curierul românesc și Albina Moldovei.

Societatea filarmonică din București și Iași. Eliaze, Câmpineanu, Aristia, Asachi. Începuturile teatrului român. Scriitorii și traducătorii dramaticei.

Limba oficială, limba literară și limba vorbită. Primii poezi și primele poezii.

Curierul de ambe-sexe. Teatrul străin și teatrul român. Lupta pentru statornicirea progresului scenei naționale. V. Alexandri, C. Negruzzi, M. Kogălniceanu. Mișcarea literară în Moldova. Scrieri și publicațiuni.

Repertoriul Actorii. Rezultate obținute.

Inrăuirea educațiunii date tinerimii române în Franța și Germania asupra culturii naționale.

Pruncul român. — Zimbru. — Gazeta Moldovei.

Starea societății române la mijlocul veacului trecut. Limba și literatura în școală și societate.

Sf. Sava și Academia Mihăileană. Mișcarea de reînviere culturală.

„Gazeta Transilvanic”. — Foala pentru minte, inimă și literatură.

Duelgii și Bonjurii. Influența franceză și influența germană asupra spiritelor și moravurilor noastre sociale în acea epocă.

Teatrele (francez, german, italian). Cărțile didactice. Poeziile, romanele străine și influența lor asupra noastră.

Profesorii ardeleni, bănățeni și bucovineni și înfrigurarea curentului germano-latin asupra culturii naționale.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1911.

9. Premiul Adamachi, de 5.000 lei, divizibil, se va da, în sesiunea generală din 1913, celui mai bun lucrător scris în limba română despre:

Studiu despre superstițiile poporului român în asemănarea cu ale altor popoare vechi și nouă. (Deciz. 1 Aprilie 1908).

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1912.

II. Premiile secțiunii istorice.

10. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 20.000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1909, sau

în oricare sesiune următoare, celui mai bun lucrător scris în limba română despre:

Istoria românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor. — (Deciz. 5 Aprilie 1900 și 25 Martie 1904).

Punctele de competențe ale programului sunt cele următoare:

1. Teritoriul colonizațiunii romane în țările din dreapta și din stânga Dunării de jos.

2. Teoriile vechi și nouă despre originea și locuințele românilor în cursul evului mediu.

3. Migrațiunea popoarelor în țările dunărene și înrăuirile reciproce dintre barbari și elementul roman, dela părăsirea Daciei Traiane până la înființarea Imperiului bulgar.

4. Românii și bulgarii în timpul imperiului bulgar și al celui româno-bulgar și relațiunile lor cu popoarele din stânga Dunării.

5. Originile Principatelor române. Lucrarea va fi întemeiată pe un studiu cât mai amănunțit și conștiințos a izvoarelor antice și medievale: autori, inscripțiuni, documente și orice resturi ale vechimii, utilizându-se și toponimii, limba și în genere orice fântână ce ar putea contribui la lămurirea chestiunii.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1908. (Va urma).

Din cameră.

— Ședința dela 12 Iunie n. —

— Prin telefon. —

De față un număr mic de deputați.

Prez. Justh.

Se primește în a treia citire proiectul legii de investiție.

La ordinea zilei novela legii sanitare.

La discuția în general vorbesc Hajdu Frigyes, Artim Mihály. Novela se primește în general.

La discuția în special vorbește criticând paragraful întâi Mezöfi V. Răspunde Andrassy.

Paragraful 6. e dificultat de către deputații dr. I. Maniu și Mezöfi.

Dr. Maniu pretinde să se reducă puterea de ingerință a vicecomitelui la alegerile de medici cercuali.

Vorbesc apoi Artim.

Andrassy răspunde lui Maniu susținând textul original al paragrafului.

Camera primește neschimbat.

Mai vorbesc Zakariás, Mezöfi, Balogh și alții.

Dr. I. Maniu cere unele modificări, ce se primesc.

Mai vorbesc Ajtay și Muzsa.

Ședința se termină la orele 2.

Felurimi.

Napoleon și cumnatul său. Nu de mult a apărut la Paris „Scrisorile lui Ioachim Murat” op. care are mare însemnătate pentru istoricii faptelor lui Napoleon. Paul de Brethon, secretarul bibliotecii naționale din Paris, a însoțit scrisorile fostului rege al Neapolului cu comentariile de lipsă. Aceste scrisori 15.000 la număr, — conțin relațiile intime ale lui Murat cu Napoleon. Scrisorile lui Murat scrise în decursul expediției din Italia dela 1797 marelui Napoleon, vădesc frica regelui Murat de a pierde prietinia și protecția puternicului cesar. Bonaparte se năzuiește a-l liniști, dar totodată îi face și reproșuri pentru viața lui destrăbălată. În Brescia trăia amanta regelui Murat, contesa Gerardi, femeia cea mai frumoasă din întreaga Lombardie.

Napoleon într-o scrisoare între altele zice:

„Epistola ta datată din Brescia am primit-o numai azi. Foarte bine știu, cât plătește capacitatea, vitejia și năzuința d-tale militară. De aceasta nici un moment nu mă îndoiesc, dar cred, că avem mai mare lipsă de d-ta la armată, decât la amanta d-tale din Brescia și mai cu seamă acum. Te salut!”

De câtorva Murat scrie cumnatului său epistole de atâteaori se plânge despre lipsa de încredere și prietinie. „Într'un rînd scria: Să fi cu

mai mare încredere față de mine și nu tracta cu mine ca cu un copil.”

Un oraș inundat de... vin. De curând, orașul portughez Pyaro a fost teatrul unei beții nemăpomenite.

În marile depozite ale societății Vinicola isbuclise un incendiu violent și poliția temându-se să nu se exploadeze butoaiele pline cu alcool ceea ce ar fi făcut ca focul să ia proporții uriașe, le-a spart lăsând să curgă conținutul lor pe stradă. Strada fu inundată numai decât și atunci locuitorii părăsiră locul catastrofei și alergară să adune vinul ce curgea șiroale.

Mulți se așternuseră cu pântecile la pământ și începură să sombă vinul ce făcuse lacuri pe stradă.

Peste câte va ceasuri sute de oameni beți începură să umble călătorindu-se de colo până colo. Se întâmplară și scandaluri, astfel mulți înși beți a trebuit să fie duși la poliție.

În urmă sjunseră lucrurile până acolo că aproape tot orașul se îmbătase, părănd o casă uriașă de nebuni.

Călătoria suveranilor. Un ziar parizian a făcut o statistică nostimă. A socotit lungimea drumului, exprimată în kilometri, pe care l-au făcut șefii statelor în călătoriile lor oficiale sau de plăcere, de când stau în fruntea țărilor lor până acum.

În primul rînd, în această statistică, vine împăratul Germaniei. S'a calculat că el a făcut 42.170 kilometri. Urmează apoi regele Argilei cu 15.700 chlm.; președintele Loubet cu 15.220; regele Spaniei cu 15.224; țarul Nicolae cu 8.800 și defunctul președinte al Franței, Felix Faure, cu 7.200 kilometri.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 11 Iunie 1908

1. ÎNCHERAREA LA 1 ORĂ:

Grâu pe Oct. 1908 (100 Mg.)	21.70 - 21.72
Sesuvă pe Oct.	18.08 - 18.10
Orza pe Oct.	15.42 - 15.44
Chimbur pe Iulie 1908	13.32 - 13.34

2. ÎNCHERAREA LA 4 ORE:

Grâu pe Oct.	21.76 - 21.78
Sesuvă pe Oct.	18.16 - 18.18
Orza pe Oct.	15.34 - 15.36
Chimbur pe Iulie 1908	13.32 - 13.34

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Grâu

De Tisa	— — — —	22 K. 35—23 K. 95
Din comitatul Albei	— — — —	22 » 80—23 » 70 »
De Pesta	— — — —	22 » 15—23 » 75 »
Bănățenesc	— — — —	22 » 05—23 » 65 »
De Bacica	— — — —	22 » 35—23 » 75 »
Săcară	— — — —	20 » —20 » 30 »
Orzul de nutreț, cvalit. I.	13 » 50—13 » 80 »	
» de cvalitatea II.	13 » 10—13 » 50 »	
Ovăs de » I.	15 » —15 » 40 »	
» » II.	14 » 80—15 » — »	
Cucuruz vechiu	— — — —	» — — — — »
» nou	— — — —	13 » 40—13 » 60 »

BIBLIOGRAFIE.

„Revista teologică” numărul 5 pe luna Mai, a apărut cu următorul cuprins: Omagiu (Mitropolitului Ioan Mețianu) de dr. G. Proca, mitropolitul Andreu, de D. Curțan. Alte articole de Gruis, dr. Nicolae Bălan, Aurel C. Popovici și Achim Scriban. Predici. Morala faptelor (articole polemice) de dr. Nicolae Bălan. Tipicul. Abonamentul 7 coroane la an.

Redactor responsabil provizor Sever Bocu.
Editor proprietar George Nichin.

FRANZ JOSEF
APA PURGATIVA CEA MAI BUNA DIN
APELE PURGATIVE

CONVOGARE.

Avem onoare a Vă pofti să luați parte la adunarea generală de constituire a băncii de sub înființare «Lunca» institut de credit și economii, care se va ține la 28 Iunie st. n. 1908 d. m. la orele 2 în localitatea sa proprie.

OBIECTE:

1. Decretarea înființării institutului.
2. Staverirea statutelor.
3. Insinuarea denumirii direcțiunii și alegerea comitetului de supraveghiere.
4. Eventuale propuneri.

Totodată rugăm pe toți Onorații Domni cari încă nu au achitat rata a II-a de 20% să binevoiască a o trimite nesmintit înainte de adunarea generală la ad. esa m. fondator Dr. Teodor Burdan, sau să o plătească de-a dreptul în contul societății la institutul «Victoria» din Arad.

Boroșineu, la 7 Iunie 1908.

Din încredințarea fondatorilor:

Ioan Georgia, m. p. Dr. T. Burdan, m. p.

AVIZ!

La însoțirea economică-comercială »Mugurul« din Elisabetopol, (Erzsébetváros) se caută ca **conducător un tânăr român** absolut de vre-o școală agronomică superioară.

Reflectanții sunt rugați ași comunica condițiunile.

AVIZ.

În orașul Karczag, (comitatul Jász-Nagy-Kún-Szolnok) pe linia principală Szolnok-Nagyvárad, cu începutul anului școlastic curinte s'a deschis gimnaziu superior reformat (în anul școlastic curinte se va ține primul examen de maturitate); acest gimnaziu îl recomand călduros în at-nțiunea preastimaților părinți români, cari doresc pe anul școlastic viitor a-și duce băieții lor să-și poată însuși perfect limba maghiară.

Acest gimnaziu superior, pentru elevi români e mai favorabil decât alte gimnazii maghiare de pildă din: Debrecen, Kecskemét, Szarvas și altele, — din motivul, că aici avem biserică gr. or. unde elevii în Duminecile și sărbătorile prescrise de ministrul de culte pot asista la serviciul divin și pot a să împărtăși în catechisare regulat, — iar în fine fiindcă în sf. biserică gr. or. de aici serviciile divine să celebrează în limba grecească, — astfel elevii gr. or. ori gr. cath. dela gimnaziul de aici își vor putea însuși intru câțva și limba grecească, — ceea-ce le vor servi sigur de mare ajutor întru ștudiarea limbei grecească din gimnaziu.

Deci acei preastim. părinți, cari doresc ași înscrie băieții pe anul școlastic 1908/9 aici, sunt rugați a se adresă la subscrisul carele la dorință se va îngriji de locuință și vipt corăspunzător fie la vreun profesor fie la familii private.

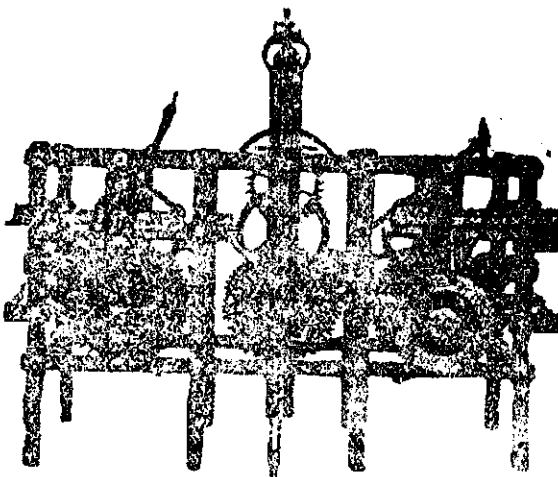
Karczag, 1 Iunie 1908.

Nicolae Popescu,
paroh gr. or.

MEZEY DEZSŐ, ciasornicar de turnaori.

ORADEA-MARE, str. Szent János nr. 320.

Am onoare a atrage atențiunea on. public asupra atelierului meu ciasornicar de turnaori unde se fabrică ciasornice excelente al căror mecanism a fost preniat la mai multe expoziții, cu roatele principale făcute din metal roșu, cu fuse separate mobile, cari înlesnesc tragerea ciasornicului și sârma care ține greutățile e din fier finit provăzat cu suluri de for și cu șurubul cari regulează pendula. Mă aranjez a arangea ciasornice de turna gata, pe lângă garanție și rezponzabilitate, despre mergerea exată a ciasornicilor garantez.

Economisește multă **oboseală, timp și lemne**

fiecare menageră care spală rufele cu

pravul de săpun

pentru spălat

arătat de mine, și rufele se fac curate și albe ca zăpada. La fiecare pachet e adăugat și un prospect.

Prețul unui pachet 24 fileri și 12 fileri.

Se găsește la

Stefan Knezevits, Temesvár

Fabrik, Hauptgasse 25, „Zur Salzmühle.

Prăvălie de export „Mercur,

Cea mai bună și mai tare coasă din lume e totuși celebra

Coasa „TRANSVAL“

și numai aceea e veritabilă pe care e marca celor trei conducători ai Burilor.

Să nu negligeze nimeni dar să o comande această coasă dela singurul neguțator

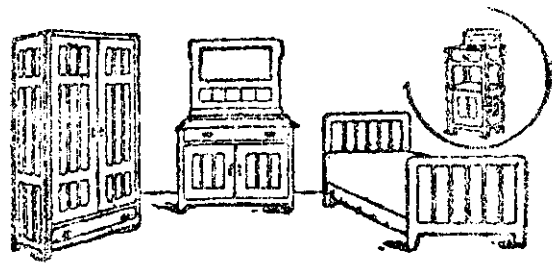
Grauer Mihály

Mercur Kivitelő Áruház — Kőbánya
Ohegy utca nr. 9.

Prețurile acestor coase celebre:

De 60 cmtr . . .	— fl. 95 cr.
De 65 " . . .	1 " — "
De 70 " . . .	1 " 05 "
De 75 " . . .	1 " 10 "
De 80 " . . .	1 " 15 "
De 85 " . . .	1 " 20 "
De 90 " . . .	1 " 30 "

După fiecare 10 bucăți se dă una rabat la 20, de bucăți 2 coase gratuit și două tablouri frumoase de rășboi, deja la 5 bucăți plătesc eu porto.

Fabrică de mobile.

Cel mai ieftin izvor de a procura mobile e în **TIMIȘIORA.**

Mare magazin cu tot felul de **mobile** pentru **mirese, dormitoare, saloane, cafenele, hoteluri etc.**, dela cele mai simple până la cele mai elegante.

Primesc tot felul de aranjamente pentru **biurouri de cancelarii și bolte, pregătirea meselor de biliard** după deseme date sau planuite și desemnate de mine; nu altcum și tot felul de lucruri și mobile pentru edificii cari aparțin branșei măsuritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plătit în rate lunare.

În așteptarea comandelor, rămân

cu deosebită stimă:

FORMAYER ALBERT

fabricant de mobile în

Temesvár
Gyárvaros, 3 király-u. 6.

Oravicza
P6-utca.

Prăvălie românească.

Gabor Bereș

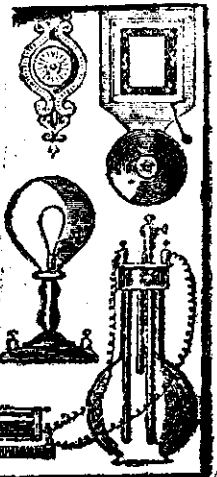
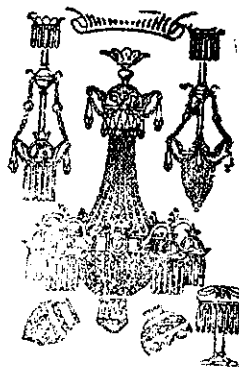
CLUJ, (Kolozsvár) Kossuth Lajos u. 7. Telefon 654.

Montare de iluminat cu electricitate, montare de telefon, sonerii electrice, parafulgere.

Magazin stabil:

lămpi în formă de lustru, și de brațe de pereți

precum și tot felul de obiecte pentru **electricitate** Reparaturile le săvârșesc pe lângă garanție așa în loc, ca în provincie.

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna« pe lângă prețurile cele mai moderate.

Grósz Nagy Ferencz,

farmacia
ist. :: **DEBRECZEN, Sas-u. 8.** :: farmacia
„Arany egyszarva”
Recomandă medicamente speciale preparate.

Numai există reumă !

Cine voinște să scape de orice soi de reumă și de tot felul de dureri externe să cumpere o sticlă mare din renumitul **Balzam Regesc** (Király Balzsam) al cărui efect vindecător recunoscut de medici. 1 sticlă mare 2.65 cor. cu îndrumare. 3 sticle mari 6.65 cor. cu îndrumare, porto franco cu rambursă. Patentat, în nenumărate spitale de frunte se aplică ca cel mai eficace medicament. Numai există reumă !

Védegy.

MUSTAȚA E FRUMOASĂ

dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSAG

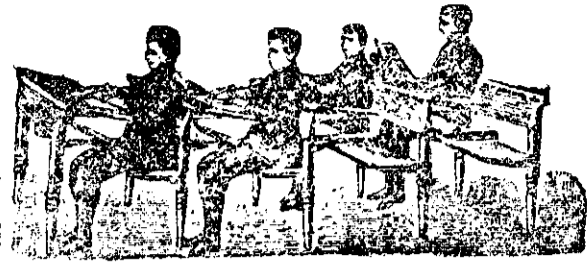
cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2.15 Cor. Cu rambursă gratuit.

MEDICAMENT

PENTRU VOPSIREA PARULUI în culori blond, brunet sau negru. Efect la moment. O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înăsprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor.

Bănci de școală

de diferite sisteme, mai ales se recomandă cele solide și ieftine, bănci de școală cu două locuri de șezut

Patent Pfarer I. Konnerth acestea au un pult tare, distanță minimală, călimar de cerneală portativ, și un sistem simplu de întors banca, prin ce e ușor de a se curăți școala și se pot comanda în șapte mărimi. Modele se trimit la dorință. Bănci de probă sunt în atelierul de măsur al lui

Nagyszeben, Elisabetgasse 53.

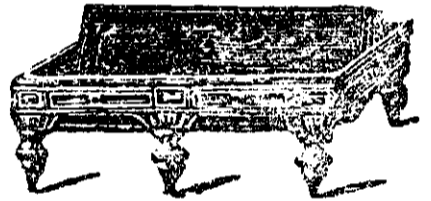
Wilhelm Connerth.

Joan P. Popidan,

măsar de edificii, mobile și billiarde în Sibiu.

Se recomandă în atențiunea onor. public din loc și din provincie. Face tot felul de edificii și mobile de școală, prăvăli și biurouri, montează cafenele și restaurante.

Mai ales atrag atenția onor. proprietari de cafenele și restaurante asupra atelierului meu de billiarde, unde le săvârșesc pe lângă prețurile cele mai moderate și garanție.

Gergely István,

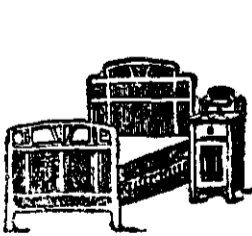
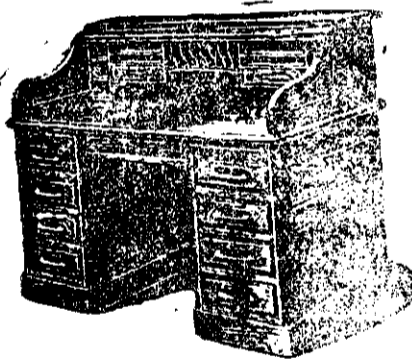
măsar de edificii și mobile de artă.

Fabrică cu deseneuri patentate.

Kolozsvár, str. Monostor nr 70

Se recomandă publicului din loc și provincie: primește montarea edificilor a odăilor și bucătărilor, precum și cafenele, biurouri, și prăvălii mai departe lucrează portale după desenul dat sau după desenul propriu dela cele mai simple până la cele mai complicate cu preț favorabil și executate cu punctualitate.

Lucrul bun și frumos nu e scump.

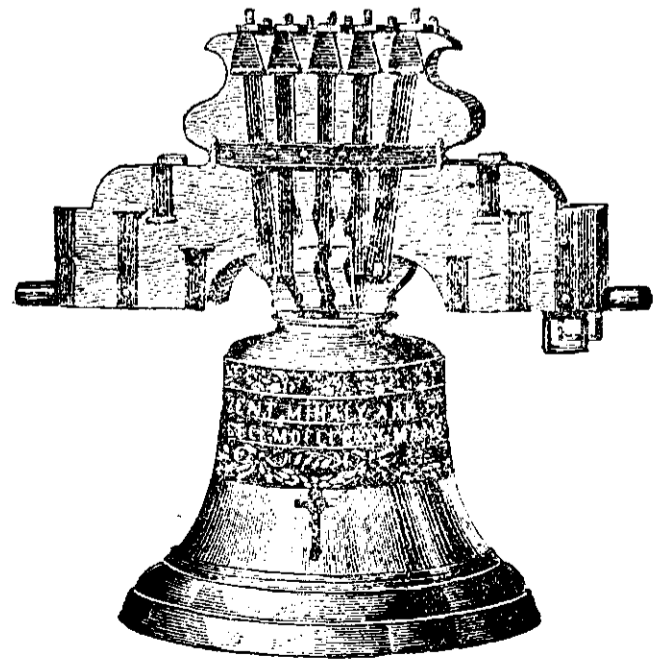

Masă de desen patentată atât pentru școli cât și pentru scopuri particulare, potrivită pentru ori-ce formațiune copolară. — Primesc aranjarea bisericilor, a școalelor și a locuințelor, a cafenelelor biurourilor etc. după modele date sau după desene proprii dela cea mai simplă executare până la cea mai complicată.

MICHAIL MANCHEN

vărsătoriu de campane (clopote) de construcția cea mai nouă cu sul sucitor în Sighisoara (Schässburg-Szegesvár)

:: PIATA DE SUS NR. 168. ::

Firma aceasta există dela anul 1822 și se bucură de un renume, bună să recomandă deci tuturor comunelor bisericesti pentru

a lifiera și repara clopote

de toată mărimea cu coroană de stejar ori fer legat; face și scanne de clopote din fer bătut pentru unul sau mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. C-mandele să efectueze și în depărtare. Clopote mai mici sunt totdeauna gata. — — — Solvirea prețului să primește și în rate.

Unde să cumpere omul cele mai bune, mai ieftine și mai fine

oroloașe, ivikeri, ochelari, lanțuri de oroloașe din aur, argint și nichel pentru strapate.

Atelier mare de reparat ciasornice în mod favorabil și punctual, lucrările trimise din provincie se săvârșesc punctual și repede.

Francisc Rill

SIBIU, str. Cisdădiei Nr. 16.